

Růže májová

Rosa majalis J. Herrmann

Stupeň ohrožení: C2

POPIS

Prutnatý keř 1,0-1,5 m vysoký, tvořící husté polykormony. Starší větve jsou sytě skořicově hnědé, s párovými, přímými až slabě hákovitými ostny. Listy mají 2-3 jařma s eliptickými až vejčitými lístky, na okraji jednoduše pilovitými. Rub listů je sivě až stříbřitě zeleně zbarvený. Květy vyrůstají většinou jednotlivě nebo v chudých květenstvích, jsou tmavě růžové až purpurové, rozkvétají v květnu až červnu. Celistvé kališní lístky se po odkvětu vztyčují vzhůru a na zralých šípcích vytrvávají. Červené šípky mají kulovitý tvar, plody i jejich stopky jsou lysé.

Z domácích růží, které mají celistvé kališní lístky, nelze s žádnou jinou zaměnit. Růže převíslá má lahvicovité šípky, květonosné větévky bez ostnů a roste ve vyšších nadmořských výškách.

EKOLOGICKÉ NÁROKY

Růže májová roste nejčastěji na dvou zcela odlišných biotopech, ve vlhkých pobřežních vrbových křovinách a také na kamenitých sutích a v teplomilných křovinách. Roste od nížin až do podhůří, převážně na západních expozicích v nadmořských výškách do 850 m. Zaznamenána byla ve společenstvech *Rhamno-Prunetea*, *Quercu-Fagetum* a *Epilobietum angustifolii*, Květena ČR dále uvádí svaz *Salicion triandrae*.

ROZŠÍŘENÍ

V západní Evropě jsou izolované arely v Alpách, rozsáhlý souvislý areál se rozkládá od severní Evropy až po západní Sibiř. U nás je původní jenom v Čechách, a to v Českém středohoří a v Třeboňské pánvi, odkud proniká až do středních Čech. Zplaňuje z kultury, proto jsou některé lokality pravděpodobně druhotné. Zaznamenána byla v následujících fytogeografických okresech: Dolní Povltaví (1), Horní Poohří (1), Jesenické podhůří (1), Lounsko-labské středohoří (1), Mikulovská pahorkatina (1), Milešovské středohoří (9), Plánický hřeben (2), Plzeňská pahorkatina (12), Polomené hory (1), Střední Povltaví (2), Šumava (1), Teplické vrchy (1), Třeboňská pánev (5), Verneřické středohoří (1),

PŘÍČINY OHROŽENÍ

V Červeném seznamu ČR je růže májová jako vzácná rostlina oprávněně zařazena mezi druhy silně ohrožené. To se však týká jen původních výskytů neplnokvětých jedinců. Její biotopy mohou být ohroženy regulacemi vodních toků. Její výskyt může být na některých stanovištích potlačen také přirozenou sukcesí směrem k lesním společenstvům.

SEZNAM LITERATURY

Jičínská D., 1975. *Diversity of pollination in some Rosa species*. Preslia, 47, 267-274.

Jičínská D., 1976. *Autogamy in various species of the genus Rosa*. Preslia, 48, 225-229.

KLÁŠTERSKÁ I., 1969. *Cytology and some chromosome numbers of Czechoslovak roses I.* Folia geobotanika et Phytotaxonomica, 4: 175-189.

KLÁŠTERSKÁ I., KLÁŠTERSKÝ I., 1974. *Cytology and some chromosome numbers of Czechoslovak roses II.* Bot. Not., 127: 328-337.

KONČALOVÁ M. N., KLÁŠTERSKÝ I., 1974. *Cytology and some chromosome numbers of Czechoslovak roses III.* Folia geobotanika et Phytotaxonomica, 13: 67-93.

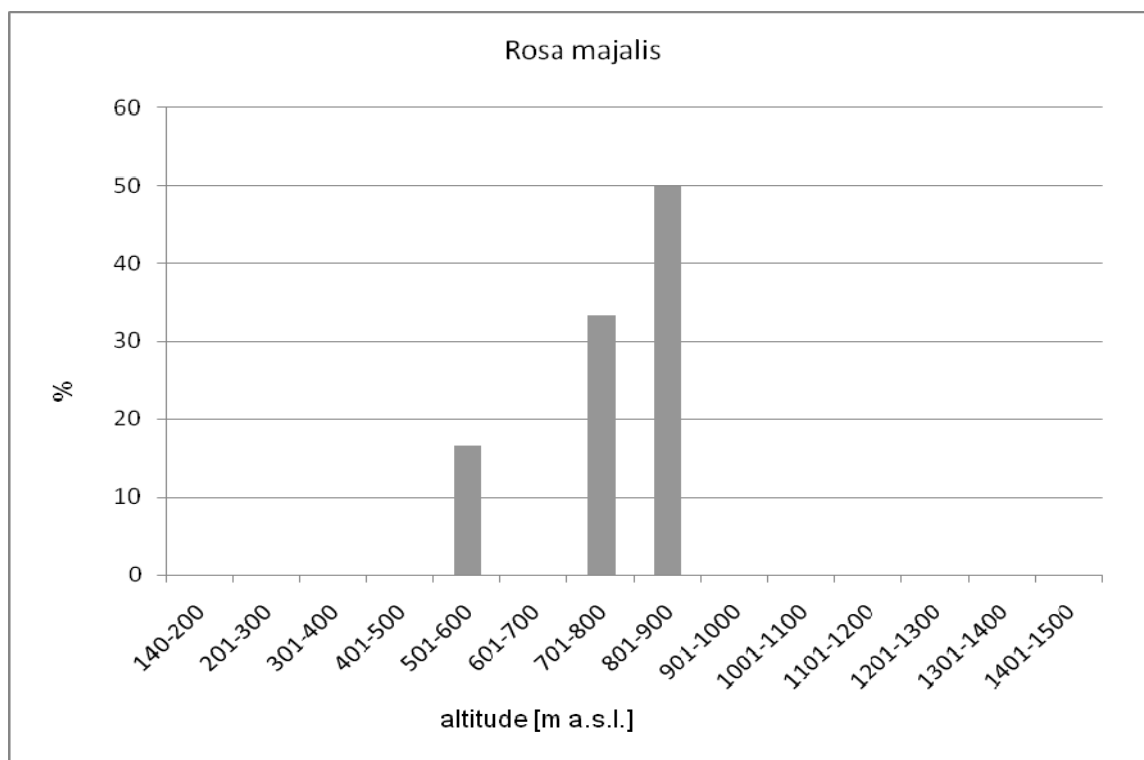
KONČALOVÁ M. N., 1975. *Studies in rose pollen II. Branched pollen tubes.* Preslia, 47, 111-116.

VĚTVIČKA V., 1995. *Rosa L. – růže.* In: Slavík, B. (ed.): Květena České republiky 4. Academia, Praha: 206-233.

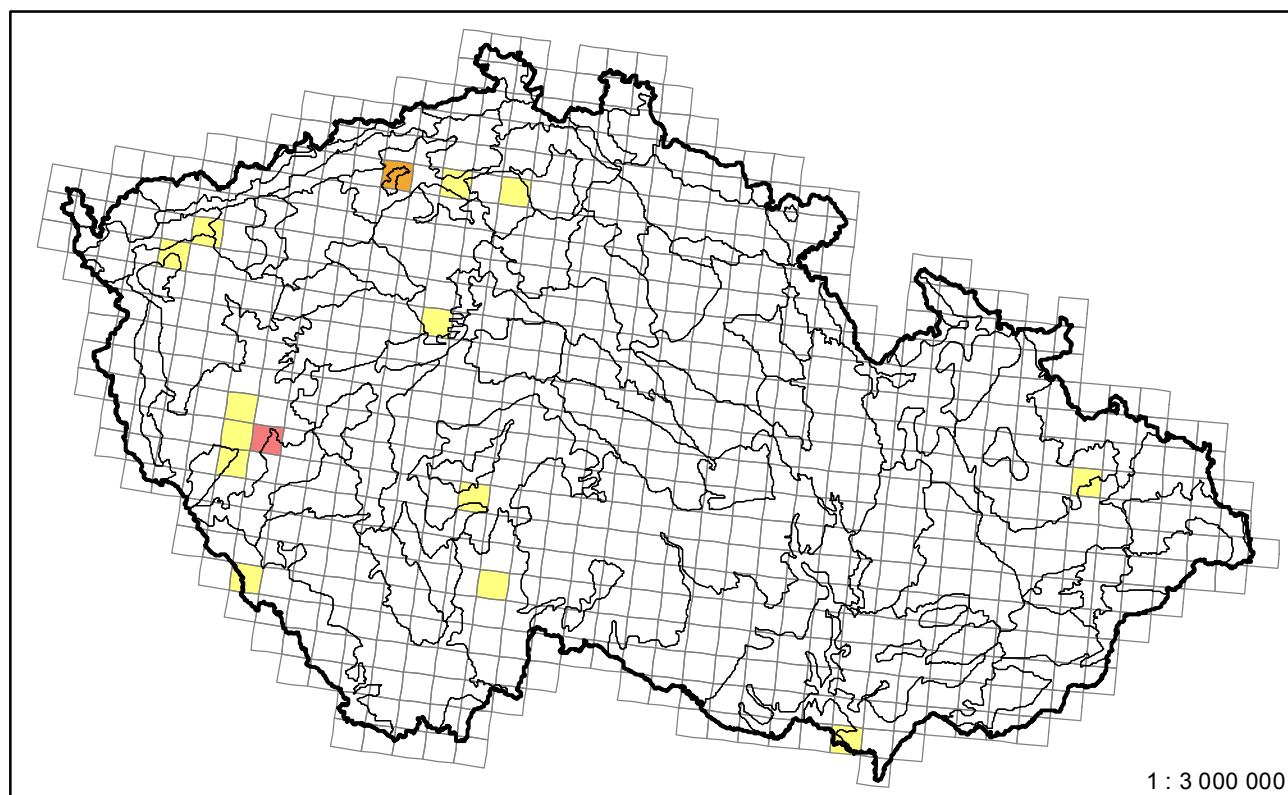
WRONSKA-PILAREK D., JAGODZINSKI A. M., 2011. *Systematic importance of pollen morphological features of selected species from the genus Rosa (Rosaceae).* Plant Syst Evol 295: 55–72

Výskyt podle nadmořské výšky

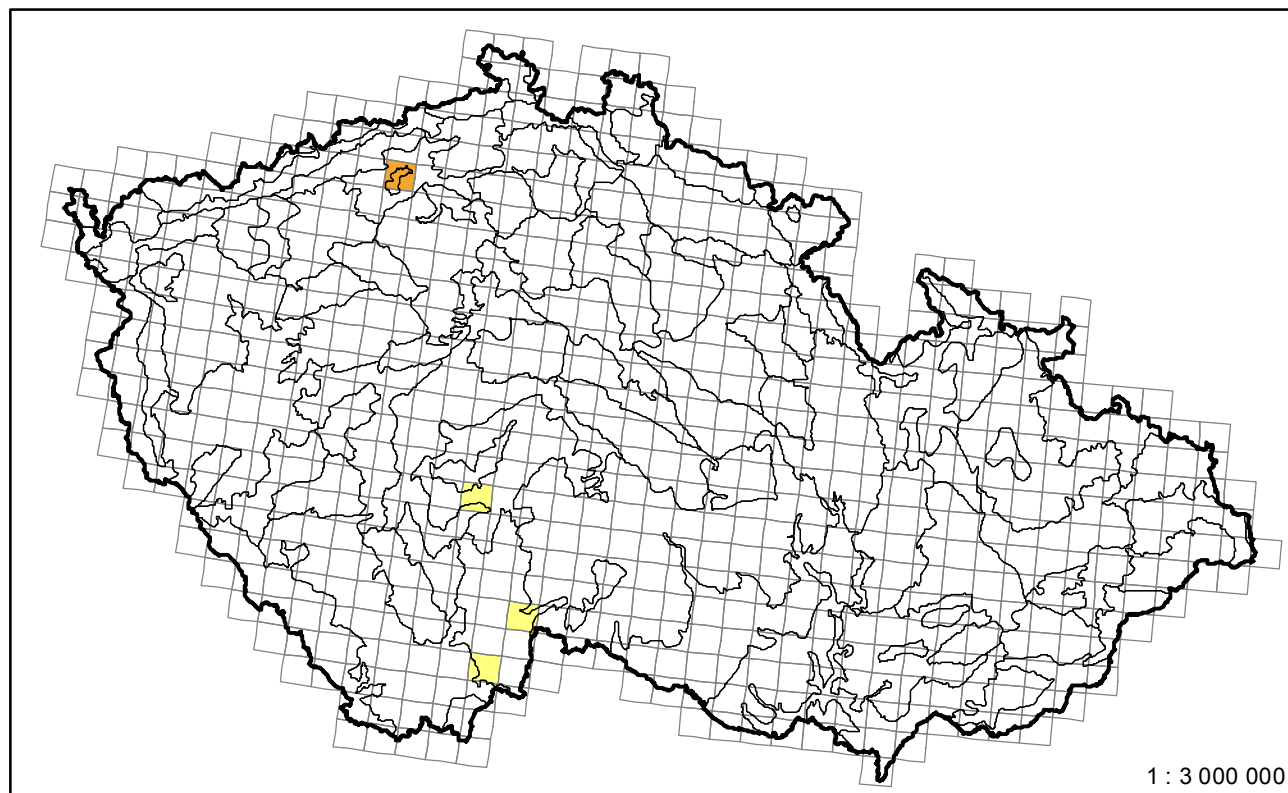

Výskyt do roku 2000

počet lokalit 1 2 11

Výskyt po roce 2001

počet lokalit 1 4